



SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 95/12), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 96/13), a u skladu sa članom 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH", broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2014. GODINU **HRVATSKI NARODNI SAVEZ BIH**

Broj: 03-07-6-737/15
Sarajevo, 13.07.2016. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS REVIZIJE.....	5
Predmet revizije.....	5
Cilj revizije.....	5
Obim revizije.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	6
5.1. NALAZI.....	6
5.2. PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatskog narodnog saveza BiH za 2014. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, utvrđeno je da je Hrvatski narodni savez BiH prekršio odredbe člana 4. stav (1), člana 11. i člana 12. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Hrvatski narodni savez BiH u 2014. godini postupao u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatskog narodnog saveza BiH za 2014. godinu.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatski narodni savez BiH se finansirao iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Učešće u izvorima finansiranja (%)
1.	Članarina	0,00	0,00%
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00%
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00%
4.	Prihodi od imovine (3-c)	23,12	0,02%
5.	Prihodi od pr.lica (3-d)	0,00	0,00%
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00%
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	127.127,65	99,98%
8.	Prihodi od propag. (3-g)	0,00	0,00%
9.	Ostali prihodi	0,00	0,00%
I	Ukupni prihodi (1-9)	127.150,77	100,00%
II	Kreditno zaduženje kod banaka	0,00	0,00%
	Izvori finansiranja (I+II)	127.150,77	100,00%

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatski narodni savez BiH je ostvario rashode u ukupnom iznosu od 130.169,23 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatski narodni savez BiH.² Skraćeni naziv stranke je HNS BiH.

Politička stranka HSS-NHI je Rješenjem, broj: 065-0-Reg-08-001502 od 16.05.2008. godine upisana u registar političkih organizacija kod Općinskog suda u Sarajevu, kao pravni sljednik Hrvatske seljačke stranke BiH i Nove hrvatske inicijative. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu, broj: 065-0-F1-14-000001 od 17.04.2014. godine, upisana je promjena naziva stranke i promjena sjedišta. Naziv stranke je Hrvatski narodni savez BiH.

Sjedište stranke je u Sarajevu, u ulici Husrefa Redžića broj 10/8 Centar Sarajevo. Tajništvo stranke je aktom od 19.05.2015. godine obavijestilo Centralnu izbornu komisiju Bosne i Hercegovine da je nova adresa stranke u Ulici Petrakijina broj 2 u Sarajevu.

¹ Podaci iz korigovanog obrasca 3 (izvori finansiranja) godišnjeg finansijskog izvještaja, koji je dostavljen dana 23.06.2016. godine.

² Stranka na obrascu 1 (Opći podaci o političkoj stranci) navela stari naziv stranke HSS-NHI i obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu ovjerava pečatom HSS-NHI.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke za 2014. godinu su: Drago Džambas, predsjednik, Ivo Nedić, zamjenik predsjednika, Tomislav Tomljanović, Alen Čošković i Vinko Vukelja, dopredsjednici, Krešimir Zubak, predsjednik Glavnog odbora stranke i Dalibor Stanić, v.d. glavni tajnik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2014. godinu je Branimira Almaš.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, organizacionu strukturu Hrvatskog narodnog saveza BiH čine:

- Središnji ured HNS Sarajevo,
- šest (6) kantonalnih organizacija,
- dvije (2) regionalne organizacije i
- 28 općinskih organizacija.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Hrvatskog narodnog saveza BiH za 2014. godinu.

Cilj revizije je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Hrvatski narodni savez BiH u izvještajnom periodu postupao u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Obim revizije finansijskog izvještaja Hrvatskog narodnog saveza BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

Obim revizije je bio ograničen, obzirom da politička stranka revizorima nije omogućila uvid u kompletnu finansijsku dokumentaciju i poslovne knjige, koji su bili predmetom revizije, u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je zaključno sa finansijskim izvještajima za 2007. godinu obavila pregled i reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja političkih stranaka Hrvatske seljačke stranke BiH i Nove Hrvatske inicijative, koje su se tokom 2008. godine ujedinile u političku stranku HSS-NHI.

U periodu od 2008. do 2013. godine Služba za reviziju je obavila reviziju i pregled finansijskih izvještaja HSS-NHI, nakon čega su izdati izvještaj o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama.

Nakon obavljene revizije za 2013. godinu, izdat je izvještaj sa nalazima revizije i preporukama stranci da sredstva koja obezbijedi za finansiranje stranke, troši u skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona, a ne za donacije stranačkim funkcionerima, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, da uspostavi blagovremene, potpune i tačne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama stranke i da finansijske izvještaje podnosi u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. Takođe je preporučeno da na zahtjev Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine dostavlja finansijsku dokumentaciju i druge izvještaje, te revizorima Službe za reviziju obezbijedi pristup dokumentaciji neophodnoj za vršenje revizije finansiranja političke stranke i da poštuje i druge propise, prevashodno porezne, iz kojih proističu dodatne obaveze i troškovi, koje politička stranka treba izmirivati i evidentirati u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2014. godinu, utvrđeno je da Hrvatski narodni savez BiH nije ispoštovao preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Hrvatski narodni savez BiH prekršio je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatski narodni savez BiH je svoja finansijska sredstva u iznosu od 7.500,00 KM koristio za finansiranje izborne kampanje Hrvatske demokratske zajednice 1990. Uvidom u poslovne knjige Središnjeg ureda stranke utvrđeno je da su navedene isplate sredstava evidentirane kao donacije.

Na zahtjev Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna izborna komisija BiH) da dostavi Sporazum o koaliciji stranaka, Hrvatska demokratska zajednica 1990 je dostavila Odluku (sporazum) o udruživanju (integriranju) u jedinstvenu Pučku stranku HDZ 1990 – Stranka Europske pučke orijentacije sa strankom Hrvatski narodni savez-HNS. Međutim, uvidom u službene evidencije Centralne izborne komisije BiH utvrđeno je da Hrvatski narodni savez BiH nije učestvovao na Općim izborima 2014. godine nije učestvovao samostalno niti kao koalicija stranaka HDZ 1990 i HNS pod nazivom Stranka Europske pučke orijentacije, odnosno da pod ovim nazivom nema evidentirana niti jedna od navedenih stranaka kao članica koalicije za 2014. godinu.

Imajući u vidu da političke stranke Hrvatski narodni savez i Hrvatska demokratska zajednica 1990 djeluju kao posebne političke stranke, a da su sredstva Hrvatskog narodnog saveza BiH utrošena u svrhu kampanje Hrvatske demokratske zajednice 1990, smatramo da su finansijska sredstva osigurana za finansiranje Hrvatskog narodnog saveza BiH utrošena suprotno odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Hrvatski narodni savez BiH prekršio je odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatski narodni savez BiH nije uspostavio ažurne evidencije o prihodima i rashodima, odnosno nije vodio poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, godišnji finansijski izvještaj je dostavio nakon zakonom propisanog roka i obrasce finansijskog izvještaja nije popunio u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljnjem tekstu: Pravilnik), čime je prekršio odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka je godišnji finansijski izvještaj za 2014. godinu dostavila dana 04.12.2015. godine, tj. nakon zakonom propisanog roka, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.³

Revizorima Službe za reviziju, tokom obavljanja revizije u prostorijama Hrvatskog narodnog saveza BiH u Sarajevu, djelokrug revizije bio je ograničen, iz razloga što stranka nije vodila i nije imala poslovne knjige⁴ u momentu obavljanja revizije, a godišnji finansijski izvještaj je dostavila osam (8) dana nakon obavljene revizije.

U skladu sa računovodstvenim propisima politička stranka nije podnijela finansijski izvještaj za 2014. godinu nadležnoj instituciji, Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge (AFIP), iako je rok za podnošenje istog bio 28.02.2015. godine. Politička stranka nije za Središnji ured, u skladu sa članom 4. stav (2) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, dostavila kopiju godišnjeg obračuna ovjerenog od nadležne institucije.

³ U skladu sa odredbom člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna podnositi finansijski izvještaj do 31. marta naredne godine, u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja uređeni su Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13).

⁴ Dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige (blagajna, obaveze i dr.)

Hrvatski narodni savez BiH nije, u svim značajnim aspektima, vodio poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno evidencije o dijelu prihoda, rashoda, obaveza i prometu putem blagajne KO Srednja Bosna nije uspostavio blagovremeno, odnosno u godini u kojoj su poslovni događaji nastali.

Naime, stranka je dva puta vršila ispravku finansijskog izvještaja, čije je korekcije Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila dana 11.12.2015. godine i dana 23.06.2016. godine skupa sa očitovanjem na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu. Stranka je, takođe, uz očitovanje dostavila i kopiju blagajničkog izvještaja i bruto bilans KO Srednja Bosna za 2014. godinu.

Revizijom je utvrđeno da Kantonalna organizacija HNS BiH Srednja Bosna nije pravilno vodila blagajničko poslovanje. Uvidom u Dnevnik blagajne, utvrđeno je da isti ne sadrži potpis blagajnika, te da je sačinjen za period 01.01.-31.12.2014. godine, što ukazuje na činjenicu da se ne poštuje princip ažurnosti u vođenju blagajne i da pomenuti izvještaj nije urađen u skladu sa računovodstvenim propisima i pravilima.

Služba za reviziju je izvršila uvid u obrazac 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) Središnjeg ureda utvrđeno je da podaci koje je stranka iskazala u ovom obrascu ne odgovaraju podacima iz bruto bilansa. Na obrascu 4-1 za Srednji ured iskazani su troškovi u ukupnom iznosu od 85.826,36 KM, dok su prema podacima iz bruto bilansa ukupni troškovi ovog odbora u 2014. godini iznosili 68.960,62 KM. Takođe, struktura troškova koju je stranka iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju ne odgovara podacima iz poslovnih knjiga. Tako je stranka je u obrascu 4.1 iskazala troškove dnevnica u iznosu od 100,00 KM, dok su u poslovnim knjigama evidentirani troškovi dnevnica u iznosu od 5.328,93 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskom narodnom savezu BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da finansijska sredstva koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u programu i statutu stranke,***
- ***da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i***
- ***da finansijske izvještaje podnosi u rokovima propisanim Zakonom o finansiranju političkih stranaka.***

Takođe se preporučuje:

- ***da poslovanje blagajne uredi na način da se razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine, odnosno da evidentiranje isplata iz blagajne u poslovnim knjigama vrši na osnovu ispravne dokumentacije,***
- ***da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi potpune, tačne i blagovremene evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama,***

KOMENTAR

U ostavljenom roku, Hrvatski narodni savez BiH dostavio je očitovanje na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu. Stranka je uz očitovanje dostavila i obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja čime je djelimično otklonila nedostatke utvrđene u preliminarnom izvještaju.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe stranke, te je korigovala nalaze revizije.

šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Nevenko Andan

Pomoćnik revizora

Mr. sc. Goran Cicović

šef Službe za reviziju

Mr. sc. Hasida Gušić